

Szerkesztőség:

Az arad-ésanádi egyesült vasutak palotájában, havá a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-ésanádi egyesült vasutak palotájában van, havá hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentre küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with columns: Helyben, Vidéken, Egész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy hónapra. Includes postal charges for subscriptions.

Hirdetések díja:

Table with columns: Nyolcszázados hirdetés, Minden követhető, Bélyegdíj külön, Nyitlár sora. Lists advertising rates.

HIREK.

A VII. hadtest nagygyakorlatai.

(Saját külön tudósítónktól.) XI. F. Ábrány, szeptember 12. Biharmegye szíve, hol most a VII-ik hadtest összes katonasága, a gyalogság, honvédség, honvéd- és császári huszárság...

Ma volt az utolsó pihenőnap, de ma is csak a délelőtti, mert délben kezdetét vette a koncentrirung. Most már az ellenséges csapatok úgy állanak egymással szemben, mint a valóságos ellenség, s ki van adva a szigorú ordré, hogy ha egy katona, legyen az akár tiszt, akár közember, ellenséges területre megy vagy oda téved: rögtön elfogandó s az illető csapatparancsnoksághoz kísérendő.

A Felsőge már Székelyhidra érkezett, úgy szintén Albrecht főherczeg is azokkal a katonai méltóságokkal, kiket legutóbbi tudósításunkban felelítettünk. Margita és Székelyhid ünnepi díszbe vannak öltözve. Mindkét város felbogarozva, transzparentekkel és diadalokkal ellátva. Az idegen, kiket az érdekes hadgyakorlat vonzott ide, szintén igen sok. Egyszóval lázas izgatottságban van az egész nagy környék.

A VII-ik hadtest Nagyvárad déli részén lesz összpontosítva. Az ellenség, melyet a kassai, VI-ik hadtest markiroz, Tokaj felől várjuk levonulni Ér-Mihályfalva irányában. E célból a 40-ik számú honvéd gyalog-hadosztály már ma egész Biharig előre küldetett. A mi hadtestünk Székelyhid felé vonul előre Széplak és F. Ábrány községeken át. A 7-ik lovandár Zaitsek Károly vezérőrnagy parancsnoksága alatt szintén előre küldetett felderítő és hírszerző szolgálata. A hadtest-tüzérezred Terebesen székelt, a hadosztály-tüzérezred pedig a hadosztályparancsnokságnál. A hadtest főszékhelye (Chors-Hauptquartier) Margitán állítottott fel. Az egész nagy manőver főintézője (Übungs-Oberleiter) Albrecht főherczeg lesz.

A hadtest holnap reggel kezdi meg a felmárválást a császári gyakorlat színhelyére, s míg az tart, táborozni fog hihetőleg minden ezred és csapat szabad mezőn.

A tábori őrség ma délben vonult ki előrs-felállítására (Vorposten-Aufstellung). Az első őrséget a 37-ik (nagyvárad) gyalogezred két zászlója adja, amely Wolf Antal ezredes vezényelte alatt ma déli 2 órára vonult fel a kijelölt helyre egy ágyu-üteggel s egy szakasz lovassággal. Az őrs-vonal: Kis-Uj-Paczal, Kécsi-Erdő, Nagy-Erdő. Az előőrsstartalék Genyentén székelt.

Holnap tehát megkezdődik a császárgyakorlat s kedden véget ér. A hosszú marsok szintén véget érnek, csak gyakorlatok lesznek egész nap, egész éjjel. De már jó is, ha a nehéz menetelések megszűnnek, mert az aradi ezred pl. eddig több mint 70-75 fatut és várost bebarangolt.

A vértanú-szobor márvány-ozlopot már tegnap deszkafállal vették körül, hogy a szobor felállítását a közönség ne lássa, ami helyes. Az alakok elhelyezése nagyon nehezen megy, mert nem számláltak az agyag és gyps száradására, és az alakokból le kell vágni, vagy a márványba bevésni. A bevésés nagyon nehezen megy, mert a sziléziai gránit olyan kemény, mint az acél.

Az aradi kaszinó választmánya vasárnap délelőtti ülést tartott V ar j a s s y.

József igazgató elnöklöte alatt. Az ülésen kizárólag a nagyművi hátralekötök behajtásának mikéntjével foglalkoztak. Kimondta a választmány ezt illetőleg, hogy a hátralekötök a legnagyobb szigorral fogják behajtani és pedig ott, a hol kell, per utján is, és e tekintetben utasítani fogják az egyet ügyészt. Végül elhatározták azt is, hogy tudomására hozzák a kaszinó tagjainak, miszerint a könyvtár teljes jegyzékét az olvasók könnyebbégeré Arkay Kálmán összeállította s a tartalom-jegyzéket a kaszinó tagjai 20 kr-ért beszeresethetik. Ezzel az ülés véget ért.

A kiállításról. Nagy élénkség és zaj volt tegnap is a kiállítás területén, hol teljes volt a vasárnapi kép. A korzó különösen élénk volt, s a zenepavillonban gyermekzenekar, a vendéglő előtt pedig románianépzeneársulat játszott rendkívül nagy közönség előtt és zajos tetszés közt. A román zenetársulat egyik tagja pompás baritonhangon román népdalokat s románzeket és még románra fordított magyar népdalokat is énekelt, nagy tapsvihart idézve elő. A zenekar általában véve nagy érdeklődés tárgya volt. Tegnap reggel 6 óra szegedi iparos érkezett Aradra, Reinert Ferencz az szegedi ipartestület elnökének vezetése alatt. A derek szegedieket úgy az indóházban mint a kiállítás területén ünnepiesen fogadták és üdvözölték ifj. Kristyórá János elnök, és E. Illés László titkár. Délután 1 órakor társasbéd volt a kiállítási vendéglő üvegtermében. Nagy látogatottságnak örvendett tegnap a baromfi-kiállítás, melyet a közönség rendkívül dicser. Szombat déltől vasárnap délig a nagy kiállításnak 413, a baromfi-oztálynak 270 vendége volt.

A telefon-új tulajdonosa. Az aradi telefonvállalat eddig Puskás Tivadar bpesti vállalkozó volt, de most a vállalatot megvette Puskás eddigi megbízottja Rózsa Géza aradi villany-műszerész. Rózsa már tulajdonosa lépett a vállalatnak; azonban az ügylet csak akkor köthetik meg végleg, ha az átírási okmányt Baross Gábor kereskedelmi miniszter aláírta. Igen örvendünk, hogy fontos aradi vállalat aradi tulajdonos kezébe megy át.

Az aradi tornaegyesületben a torna-órak ma délután 6 órakor kezdődnek meg, miről az egyesület t. működő tagjait ezenel értesitem. Aradon, 1890. évi szeptember 15-ikén. Nagy Sándor, titkár-művezető.

A „revanche”. Ha a revanche-ért úgy buzgólkodnék a magyar nemzet, mint a francia, akkor most igen szép alkalmunk lenne boszút állni a román nemzetet egy sajtóságon tetteért. Olvasóink talán még emlékeznek arra az esetre, midőn Franek aradi gyermekzenekara Romániában járt s ott a fiuk magyar ruhában jelentek meg, mire román atyáknak megtiltották nekik a játszását mindaddig, míg a magyar ruhát le nem vetették. Nos, jelenleg Aradon játszik egy románianépzeneársulat, mely halina kaczabájkaival a város utcáin is feltűnést kelt. Revanche-ból a mi közönségünk is megkívánhatná tőlük, hogy vessék le a nemzeti öltözetet. De legyenek nyugodtak a külföldi románok, a magyar nemzet sokkal civilizáltabb, semmint ilyen gyermekek sovínymussal foglalkozzék; mi felülünk felrakhatjuk magunkra Románia föléssze halina-termekeit és soha se fog eszünkbe jutni, hogy lehuzzuk azokat róluk, s mi azért mégis csak magyarok maradunk.

Templomszentelési évforduló Uj Aradon. A németajkú lakosoknál szokásos „kirvá”t tegnap ülték meg Uj Aradon nagy ünnepességgel. A templomszentelés évfordulójára alkalmából fénys misét szolgáltatott főt. Hemmen Ferencz esperes fénys segédlettel a zsutoltságig megtöltött templomban. Délután nagy népünnep volt, melyen rengeteg közönség nézte az odaváló nép viseletét és tánczát. Az ünnepély alkalmából Aradról is igen sokan rándultak át egy kis ujaradi sörre. Este az intelligens ifjuság táncz-ünnepet rendezett a Szőlőház czimezett vendéglő kerti helyiségében. A táncz-ünnep, az előjelekből ítélve, sikerült lesz.

Foglalás a kiállításon. A hitelezők nem igen sokat törődnek azzal, hogy mi történik ad manirem industriae gloriam, vagy nem, hanem ott foglalják le az adós ingatlanait, ahol lehet. Így történt, hogy több iparosnak kiállított tárgyait is lefoglalták már. Csakhogy a lefoglalt tárgyakhoz nem nyulhatnak fiskális uraim, mert fel van rájuk írva, hogy „a kiállított tárgyakhoz nyulni nem szabad”. Ez a tilalom azonban csak a kiállítás bezártáig szól.

Templomnak néltük. Egy sereg buscus érkezett tegnap délután Radnáról, és szekerestől, motyóstól állást foglaltak a város ház előtt s minden áron imádkozni akartak ott, mert tornyot láttak az épületen. A kapus megmagyarázta nekik, hogy nem minden épület templom, melyen torny van, mire a jó buscusok átrándultak a minoritátyák templomához.

Tüz. A román püspök határbeli földjén el volt helyezve egy 60 meter hosszú szalmakazal, mely Friedmann Lajos tulajdonát képezte. Ez a kazal kigyulladt és elégett. Madarász Antal gáji alkaptány azzal értesítette arról a tüzoltóságot, hogy nem szükséges kivonulniok. A tüzet a béresek oltották el. Azt hiszik, hogy a kazal felgyújtották.

Hunyadmegyei hírek. Pávai Vajna Viktor püji járásbíró öngyilkosságot követett el. Petrovay Gyula, ki most épen pénzügyi titkárrá lépett elő, Dévára jó az elhunyt Szabó helyére. Kun Géza gróf maros-németi és beszéni birtokait a kastély kivételével 15 évre bérebe vette a Blum és Mannheim cég. Petrozsényben a brassói bánya- és kohó-egyület németnyelvű iskolája ma gyárrá lesz, miként a kaláni. Az Emke közgyűlésének több tagja Petrozsénybe rándult el a szurduki szorosot mekteintette. Az Emke Hunyadmegyében amult évben 2516 ft 75 kr fordított kultur célokra és 300 forintot juttatott tanítóknak. Kun Kocsárd gróf alapítvány 2190 hold földet, kastélyt, regále-jogot juttat az Emkének. A gróf egy szászvárosi emeletes házat is ajándékoz a felállítandó földműves-iskola javára. A közgazdasági bizottság 10-én tartott ülését Onk János tomesdi bíró ellen fegyelmi eljárás határozott indítatni. A szászvárosi atletikai klub e hó 21-én közgyűlést tart. (r. l.)

Kassa és a vértanú szobrának leleplezése. Kassáról írják e nem eppeu lélekemelő dolgokat: Arad város közönsége szívesen meghívta Kassa város közönségét is, hogy képviseltesék magukat a vértanú emlékszobrának leleplezési ünnepélyén. E felhívást felolvasták a város közgyűlésén csupa kegyeletből s ott napirende tértek fölötte, egyszerűen tudomásul véve azt. A szabadegyház alatt készségegel sorakozott Kassa város fiatal-sága a honvédek sora közé és most 41 év után, midőn azok közül sokan a város a városi képviselőtestületben ülnek, még annyi kegyelettel és érzékkel sem bírtak, hogy e nemzeti ünnepélyen Kassát képviseltesse.

Gőzkazánfűtők tanfolyama a budapesti állami középipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8 sz.) október hó 1. napján nyílik meg s november közepéig tart. Ezen a tanfolyamon a különféle szerkezetű lokomobil- és stabil gőzkazánok szerkezetét és kezelését tanítják. Tanulóknak felvételnek a 18. életévüket betöltött, olvasni tudó, önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan napszámások, akik már foglalkoztak a kazánok körül teendővel. A belépőtől érkeési bizonyítványt kívánatlik. A tandíj 3 forint, mely beszedést a beiratás alkalmával kell fizetni. A beiratások f. évi szeptember hó 20. napján kezdődnek s október 1. napjáig tartanak. A felvételre jelentkező munkások tartoznak munkakönyveiket előmutatni; azok, akik munkában állanak, a munkakönyv helyett a munkaadótól hozhatnak bizonyítványt arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgoznak.

Körözések. Tomi Valér aradi lakatos-segéd, lopással és orgazdaság büntetvével vádolva, megszökött az igazságszolgáltatás kezeli elől. Az aradi kir. törvényszék országzszerke körözi. Hasonlóképpen országzszerke körözi Lichtenstein Henrikot, aki többrendbeli csalással van vádolva, továbbá Metzger Herman simándi illetőségű pékinast, ki gazdáját Keller András meglopva, nyomtalanul eltűnt a bankotól láthatárról.

Eloptott bűntest. A Gutsjahr-féle szeszgyár béreseinek gyermekei között járványosan uralg a vörheny. Amint a hatóság ennek tudomására jutott, azonnal megette az övintézkedést. Két gyermeket azonnal beszállították a megyei közokrházba. Azonban a nép fél az orvosi kezeléstől, s midőn neszét vették, hogy az orvos jön, két beteg gyermeket kiloptak a városból és elvitték egy közeli faluba. A kapitányság azonnal sürgőnyt menesztett az illető község előjáróságához, hogy a két gyermeket ne bocsássa be a faluba, nehogy a gyermekek ott is megmetyelteszenek. Az előjáróságot felkérte a kapitányság, hogy a két gyermeket, amint megérkeznek, azonnal továbbítsák vissza Aradra.

Harcz medvékkel. Rufevecza herczegovinai falu környékén nagyon elszaporodtak a farkasok. Utóbbi időben medvék is garázdálkodtak annyira, hogy a paraszok már barmadikat sem mertek kihajítani az erdőre. Brajdic Luka csendőr őrzárata közben találkozott egy medvével s rá is lőtt. A fenevad rette-

netesen fölfordított, mire Brajdic ráduplázta s az állatot agyonlötötte. Az állat-odítására előtört a sűrűből mősténye, mely egyenesen a csendőrnök ment, mire az harmadszor is elsőtötte fegyverét. A mőstény ekkor köveket dobált a csendőr felé, az pedig az alatt őt lövést intézett ellene, de egyik sem talált. Már csak egy tölténye maradt, melylyel négy lépés távolságról még egyszer rálőtt a megdühödött állatra. Ettől a lövéstől azután a medve homlokán találya holtan rogyott össze.

A királyi jó szíve. Régóta tudvalevő, hogy királyunk egyik fő jellemvonását a mély vallásosság és a szerencsétlenek iránt való igaz részvétel jellemzi. A debreczeni fogadlatás egyik epizódjaként írják most, hogy a király debreczeni időzésének programjában nyoma sem volt a katonai kórház meglátogatásának. A legutolsó napon a kórház esetleges meglátogatása ügyében élénk sürgönyváltás történt a miniszterelnök és Debreczen polgármestere közt, miután a katonai kórházhoz vezető ut, mely kívül esik a városon, nem volt kellőleg előkészítve. Ö Felsőge azonban a fény és pompa közepette a szegény szenvedő hadfiakról sem feledkezett meg a szelvényes program nélkül is kikocsizott, meglátogatni a szenvedő katonákat. Képzeltető a kórhágyon sűrűlő betegek meglepetése, akik csak hírből hallhatták, hogy itt van a király; Ö Felsőge azután minden beteg részére volt egy pár vigasztaló szava.

A huszadik század kezdete. Berthillon párisi tudós a jövő századáról szólva 1899-et mondja e század utolsó évének. Ezzel szemben Flammarion Camille emlékezteti, hogy időszámításunk nem 0, hanem az 1. évvel kezdődik és az első század 100 évvel végződik. A huszadik század ennél fogva 1901 január 1-én kezdődik.

Háromszázézer frank egy elejtett szőrt. Több évvel ezelőtt egy Bellamy nevű bresti közjegyző a finisterei esküdtsekké előtt állott a hamisítás vádjá alatt. A mentő tanuk között kihallgattak egy Huet nevű gazdag kereskedőt is, ki úgy nyilatkozott, hogy 300,000 frankot is kész fizetni, ha ez a Bellamy megmentésére kell. E vallomás nagy hatással volt a juryre, s meg lévén győződve, hogy a felek kárt nem szenvednek, felmentette a vádlottat. Kevésell több újabb vádak merültek fel Bellamy ellen, ki most már megszökött; távollétében életfogytiglani fegyházra ítéltetett. Vagyomára csőd nyitattatott s a teher tetemesen meghaladván a vagyon, a gondnok, ki azon nézetben volt, hogy az esküdték előtt tett nyilatkozat kezeseséget állapít meg, szaván fogta Huet urat s beperelte. 1888. május 22-én a bresti törvényszék el is ítélte alperest azon esetre, ha a tartozás nagyobb a vagyonnál; a főtörvényszék helybenhagyta az ítéletet. Valami alaki kérdésen az ügy most ismét a bresti törvényszék elé került. Erdemben tárgyaltak s most a tömegmondnok kimutatta, hogy a passivum kerek 1,300,000 frank. A törvényszék most már feltétlenül elítélte Huet urat a 300,000 frankban.

Ábrányi és Marczijáni. Marczijáni György lovag Ábrányi Emil nyilatkozatára a következő nyilatkozattal válaszol az „Egyetértés”-ben: „Ábrányi Emil azt hiszi, hogy mint nálunk minden ügyet, úgy a Bismarck-interview dolgot is more patrio lovgias affaire-relel intézheti. Most családok. Mi most sem pisztolyra, sem kardra nem mérközhötnék egymással. Lában az orvosok véleménye szerint még legalább 8-10 hónapig lesz vasinek közé szorítva s így én testileg képtelen vagyok a mérközésre. Ábrányi Emil pedig erkölcsileg. Majd ha mindketten felgyógyulunk, találkozhattunk. Marczijáni György lovag.

Úgyancsak Marczijáni Györgytől a Pester Lloyd-ban a következő nyilatkozatot találjuk: Tisztelt szerkesztő ur! Olvastam a Pester Lloydban is a megjegyzéseket, melyet Ábrányi Emil ur hozott Bismarck Vilmos gr. hozzám intézett levelének közzétételéhez és azért remélem, hogy lesz szives a következő soroknak tért engedni. Elkérintve attól, hogy Ábrányi Emil ur az állítólagos Bismarck-interview ügyében ellene emelt vádakka szemben követett egész védelmi rendszerében kezdetől fogva azon iparkodott, hogy egyes személyek elleni egyenes támadások által elfordítsa figyelmet a dolog lényegéről s azt az inzulált személyekre irányítsa, csak azt akarom kiemelni, hogy semmi egyéb, mint neveléses állítás, mely a Bismarck-féle levél eredetével homlok-egyenest ellenkezik, hogy „Vilmos gróf háta mögé bujtam megboszulandó egy Ábrányitól állítottog szenedett máltságoság.” Miért iratott ez a levél, melynek közzététele tárgyalogosság szempontjából józannul gondolkozo embernek nem volna szabad elítélni, azt Ábrányi

Naptár.

Szeptember 15. Hétfő. Róm. kath. naptár: Nikoméd vi. Protestáns naptár: Nikoméd. — Görög-ország naptár (sept. 3.): Antim. — A nap két óra 37 perczkor, nyugszik 6 óra 12 perczkor. Október 6. A vértanú szobrának leleplezése.

ur közelebb meg fogja tudni. Mindenesetre kevésbé gémlemlenkei eljárás a levél írója és közölsége ellen, fráziszerű érvelésre támaszkodva durva invetivákkal élni, mint az igazság érdekében a levelet megírni és — másodsorban — közze tenni. — Epp oly képtelen és meggondolatlan az, amivel szem motivált, legből kapott állítás, hogy Vilmos gróf nyilatkozatát, mely — mellesleg mondván — semmi más, mint majdnem logikai következménye Abrányi különös védekezési rendszerének, „orozva kiszélesíttem” s ellenkezőleg nagyobb ok lett volna azon csodálkozni, ha a nyilatkozat elmarad vala. Ha végül Abrányi Emil ur egy, nem titoktartásra szánt irat közzétételét impertinens denuncziálásnak tartja, ez az ő nem irányadó, bizonyára furcsa véleménye, mely alighanem egymagában áll, de mindenekelőtt legnagyobb valószínűséggel az ő ez idő szerinti „vizsgított kedélyállapotára” vezethető vissza. Budapest, 1890. szeptember 13. Marczia nyi György.

— **Ferfi garda des dames.** Londonban régóta fennáll az az „intézmény”, hogy garde des dames-ot bérelni lehet. Most férfiakat is akarnak ily minőségben alkalmazni. Ugyanakkor alakult, melynek célja a Londonba érkező, vagy ott magánosan élő hölgyek számára férfit kísérről rendelkezésre bocsátani, napi öt font vagy egy órai egy font sterling díjért. Csak kifogástalan hírnevű nemeselek lehetnek ily garde des dames-ok.

— **8000 csók — jótékony célra.** Matineek amerikai városban jótékonycélú vásárt rendeztek. Nagy furorot keltett, midőn a város előkelő hölgyközönsége elfogadta azt az indítványt, hogy csókokat is áruljanak. Az árak nagyon csekélyre szabták, nem kérve többet egy csuppanásért 25 centnál. Így is bejött azonban 2000 dollár, mert az

eladott csókok száma 8000-re rugott. Nehány ur 50 csókot is vásárolt, sorra véve az édes ajkakat. Amerikai lapok e példát utánzásra méltónak találták.

— **Szerelmek figyelmébe.** Amerikai a história, de azért igaz. Az amerikai hölgyek, a kik tudvalevőleg találékonyak és merészek, rövid idő előtt divatba hozták, hogy leveleik borítékjaira, akkora kis helyre, a hova bélyeg fér, inczi-finczi irással irtak pár titkos sort, s azt a levélbéllyel leragasztották. Ilyenformán egész közönyös leveleket írhattak, azt átadhatták a szigorú mamának vagy papának, azután a szemellettára leragasztották, s küldték a postára. Akárhogy önködött is a papa meg a mama, megis ott volt a levélben a titok, teszem: „mond meg a bátyádnak, hogy kedden délután 3 órakor a rendes helyen,” vagy más egyéb. — Ez a szerelmes hölgyek titka most egyszerre kipattant. Kipattant pedig olyképp, hogy egy postamesternek, a ki lány korában szintén gyakorolta a titkos üzenet-váltást, postássá lévén, a mások titka után vágyódott, s le-leszedegette az ismerősei leveleiről a bélyegeket, hogy a titkok mögé férközhessen. Ez még nem lett volna nagy baj, ha a postásnő vissza nem él a kiderített titkokkal, mivel azonban ezt megtette, feljelentést tettek ellene a „levéltitok megsértése” miatt. Most temérdek leányzav remeg Amerikában, félve, hogy „kiderül a titok.” — Akármilyen vége legyen a pikáns amerikai pörnek, az az előnye megvan, hogy a vén Európa ifjú szerelmesei megint tanulnak valamit: egy új fajta titkos szerelmes korrespondenciát.

— **Siketnémák színháza.** Egészen új fajta színpad fog legközelebb Párisban megnyitni. „Le théâtre de la plume et pensée” lesz a neve s igazgatója Viktor de L'Epée. E muzsateploim első sorban siketnémák szórakoztatására létesült s műsorán kizárólag némajátékok fognak

szerepelni. Magnyitól színe hozzák Varenne-nek, egy fiatal siketnémának „Szerelem és Halál” című pantomimikai színművét. Varennet nemcsak irodalmi tehetségnek mondják, hanem képzettségét képzőművészetek terén is elismerik. Hogy a szereplők is a siketnémák táborából fognak-e kikerülni, ezt egyelőre nem tudni. „Zajos” sikerre e színpadon semmi esetre sincs kilátás.

— **Rövid hírek.** New-Yorkban újabb kivégzés lesz villamossággal, bár a multkori tapasztalatok után az ügyésze ellene nyilatkozott e kivégzési módnak. — Merem-e írni francia képviselő fölkérte a föllalmai ügyészt, hogy a Labruyèrevel vívott párbajban tanusított s illoyalisan mondott viselkedés miatt indítson ellene vizsgálatot. — Nagy nihilista-pör készül Szentpétervárt; a vádlottak száma negyven s a tárgyalás október közepén kezdik meg. — San-Salvadorban Ezeta tábornokot újra megválasztották elnöknek. — Valenczia városában pénteken 31 újabb choleraeset fordult elő s 29 halálos történt; Madrid közelében Valencia faluban szintén merültek föl gyanus esetek.

A közönség köréből.*

Utolsó válasz
Varga Ottó urnak, a „Vértanuk Albuma” szerkesztőjének.

Az „Aradi Vértanuk Albuma”-nak fényképfelvételei tárgyában, mit három helyi lapban közzé tett, az ön fejtegetései dacára, fenntartom az „Aradi Közlöny” 1890. 236. számában elmondottakat már csak azért is, mert cikke — habár törvényre akar támaszkodni — a törvényes alapot nélkülözi, míg az ön előadásomat éppen az ön által hivatolt 1884. évi XVI. t.-cz. 69. §-ának 1. és 2. bekezdései támogatják; támogatják pedig azért, mert az önnek eszközölt és általam kiadott felvé-

telek közöttinek létező megállapodás hiányában a törvény által biztosított védelemre való kelleket nélkülözik, t. i. az ön a városház, az Andrássy-tér, a vár, melyeket felvettem? vagy azok felvételeire privilegiuma van? Tessék csak megnevezni a törvényt.

Ugy látszik, hogy a védelemre való törvényes kellekekről tudomása nincsen; vagy ha van, — mert feltehető, hogy van tudomása — ön rosszul forgatta ki a törvényt, mert ha a közönség fáradságot vesz magának megnevezni a hivatolt §-okat, akkor nekem fog igazat adni. Ön persze azt hiszi, hogy nem nézi meg senki. Szóval egész nyilatkozatát az Ön idegességének lehet tulajdonítani.

De különben is figyelemzetem Varga urat az alkalmával mondott szavaira: „Csinálja a felvételeket jutányos áron, hisz ön is hasznát veheti még azoknak.”

Lehet ön hajszálhasogató, de ott, ahol nincs igazsá, legjobb azt beismerni, amihez különben hozzá lehet szokva, mert beismerte a „Látogatók Lapja”-val szemben is, hogy „verilázító kifakadásai” nem volt igaza s hogy azt elhamarkodta, s így az ön eljárását én bízom a n. é. közönség megbírálására.

Aradon, 1890. szeptember 14.

Papp Béla.

* E rovat alatt közöltékért a beküldött terhelni a felelőség.

Légtűneti észleletek Aradon.

Hó és nap	Legmagasabb hőmérséklet	Legalacsonyabb hőmérséklet	Legmagasabb páratartalom	Legalacsonyabb páratartalom
6	76.0	76.0	17.9	12.7
7	62.3	39.9	16.4	12.3
8	62.3	60.5	16.2	11.7
9	66.2	62.6	16.7	9.0
10	67.3	66.8	17.5	9.4
11	67.1	62.4	20.8	11.5
12	61.7	60.0	16.5	11.0

Hó és nap	Szél iránya	Felhőzet	Állás	Észrevétel
6	N.	5	borult	este esett
7	EN.	4	borult	este esett
8	N.	6	félborult	—
9	EN.	4	félborult	—
10	N.	4	derült	csepegés
11	DK.	5	félborult	—
12	DN.	6	borult	délelőtt esős

Pozsgay Lajos dr.

Aradvárosi színház.
E lő bérlet 15. sz. E lő bérlet 15. sz.

Hétfőn, 1890 szeptember 15-én:

REBEKA a szép zsidóleány.

Eredeti új népszimű, új dalokkal. Irta: Lukács Sándor, a dalokat szerzerette: Dankó Pista.

Kezdete 7 és fél órakor.

Bérletkérdezők. A téli színi évad szeptember 27-én veszi kezdetét 160 előadásra terjedő évadbérlettel, melyre az aláírások iránt intézkedni lehet naponként d. e. 10 órától 12-ig és d. n. 3 órától 5-ig a színházi irodában.

A mult évben bérlet helyek n. é. tulajdonosi részére a jog szeptember 21-ig tartatik fenn.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlván

kiváló tisztelettel

Aradi Gerő,
a városi színház igazgatója.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Brüsszeli szőnyegek

futó! 70 cm. széles, 1 méter	frt	1.35
ágy elébe! 150 70. 1 darab	"	2.70
fali! " " " "	"	2.70
" " " ala Welvet	"	3.10
sofa! 135 198. 1 darab	"	6.75
terem! 187 275. 1 darab	"	11.50
" 230 276. 1 darab	"	14.25
" 276 320. 1 darab	"	19.75

612-4-4

Az ágynemű-üzletben:
ÜRMÉNYI TÓBIÁS ARADON,
Andrássy-tér 25.

Hirdetés.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 48297 | III. — 1890. sz. a. kelt rendelete nyomán ezenel közhírre tétetik, hogy a jelző-haranggal ellátott vasuti sorompóknál, neukölomben a helyi érdekű és mel lékvasutakon „vigyázz ha jön a vonat” szövegű intő táblákkal ellátott vasuti utatjáróknál a biztonság érdekében a közönség részéről követendő eljárást szabályozó szabályrendeletet adta ki.

Szabályrendelet.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a jelző-haranggal ellátott vonósorompóknál, valamint helyi érdekű és mellékvasutakon a „Vigyázz, ha jön a vonat” szövegű intő táblákkal ellátott vasuti utatjáróknál a közönség részéről követendő eljárás kibocsátott rendelete.

1. §. Jelzőharanggal ellátott vasuti vonósorompóknál, a jelzőharang megszólalásakor a sorompók előtt kell megállni, a sorompókon belül levőknek pedig a pályatestet mielőbb el kell hagyniok.
2. §. „Vigyázz, ha jön a vonat” szövegű intő táblákkal ellátott vasuti utatjáróknál az átjárás a vonat közeledése esetében szigorúan tiltatik.
3. §. Az 1. és 2. alatt foglalt határozmányok elleni kihágás a fennálló törvények értelmében büntetettek.
4. §. Jelen rendelet a közzététel napján lép hatályba.

Budapesten, 1890. évi aug. hó 20-án. **Baross.**
Arad, 1890. szeptember 6-án.

A városi tanács.

dékölt telep helyszín- és tervrajza, valamint a telep és gyár tüzetes leírása az iparhatóságul f. hó 14-ig mindenkor a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a telep engedélyezése ellen netáni észrevételek írásban ugyanott, előzővel pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával előterjeszhetők, a mennyiben ilyenek nem emeltnének s ha közzétettek gátlólag föl nem merülnének, a mondott törvény 90. §-a rendelkezésehez képest, a telepengedély ki fog adatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala, 1890 szeptember hóban.

Sarlot főkapitány.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonához tartozó Dezső utca 13a sz. 1175 négyyszől területű üres teleknek eladása iránt folyó év szeptember 29-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár négyyszölgolenkint 3 frt összesen 3525 forint.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók ke, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1890. évi szeptember hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező alsó Marosparti 1b sz. 362 négyyszől területű falerköbelynek 1890 évi október 1-től 1892 évi ápril hó végéig bérbeadása iránt f. év szeptember 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár négyyszölgolenkint és évenkint 35 kr. Bánompénzül leteendő 15 frt.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező alsó Marosparti 1b sz. 362 négyyszől területű falerköbelynek 1890 évi október 1-től 1892 évi ápril hó végéig bérbeadása iránt f. év szeptember 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár négyyszölgolenkint és évenkint 35 kr. Bánompénzül leteendő 15 frt.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Nyomatott az „Aradi nyomdátársaság” nyomdájában.

ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1890. évi szeptemb. hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak építés alatt levő zágrábi állomáson létesítendő új felvételi épület előállításánál teljesítendő munkák biztosítására ezennel nyilvános versenyárgyalás hirdettetik.

A tervek, a költségvetési és az egységárjegyzéki minta, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek f. évi augnsztus hó 25-étől kezdve Budapesten a m. kir. államvasutak igazgatóságának magasépítmenyi ügyosztályában (Andrássy-ut 73. III. em. 39. ajtó) és Zágrábban a m. kir. államvasutak tüzeltvezetőségének pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 12 óráig vasár- és ünneppapokon d. e. 9 órától déli 12 óráig megtekinthetők.

A munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbbben f. é. szeptember hó 13-án déli 12 óráig nyújtandók be a földszint 27. ajtó).

Minden ajánlat bélyegzeve, lepecsételve és a következő felirattal ellátva nyújtandó be:
„Ajánlat a zágrábi új felvételi épület létesítése körüli szükséges munkák teljesítésére.”

Megjegyeztetik, hogy csak a költségvetésben felsorolt összes munkákra vonatkozó ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok benyújtását megelőző nap azaz f. évi szeptember hó 12-én déli 12 óráig 6000 frt azaz hat-ezer o. é. bánatpénz lezz a m. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. földszint) vagy készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Az éttekpapírok a névérték 90 százalékaival, de ha azok árnyama a névértéken alul áll, ugy a napi árfolyam 90 százalékaival számítva fogadhatnak el bánatpénzül.

Csak idejkorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgelátatnak tárgyalás alapjául.

Posta után beküldött ajánlatok és bánatpénzek tártírvény mellett adandók fel.

Budapest, 1890 augusztus hóban.

Az igazgatóság,

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gáji alkaptányi telek mellett levő jelenleg Menegáhy Jánosné által haszonbérben birt kertnek f. é. november hó 1-től 3 évre leendő bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár egy évre 20 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 alaakzzés készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1890 évi szeptember hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Hirdetmény.

Weisz Dávid magánzálogüzletében 1887. évi augusztus 12-én tartott árverésen eladott zálogtárgyak után befolyt feles összegből a felek részére még a következő összegek kezeltenek a városi pénztárban:

Zálog tárgyszám	Összeg	Zálog tárgyszám	Összeg	Zálog tárgyszám	Összeg	Zálog tárgyszám	Összeg
3584	3	11663	84	39439	23	42815	17
5739	35	11687	30	39443	24	42873	10
6814	35	11889	40	39606	23	42900	58
2201	37	11862	5	39710	30	42934	40
8064	38	11865	23	39767	25	42935	22
8403	15	11880	20	39770	72	43039	40
8404	24	11922	1	39797	14	43063	13
8472	61	11979	20	39807	92	43070	22
8635	16	12005	27	39850	27	43077	38
8820	95	12018	37	39930	57	43080	17
8917	8	12034	22	40089	43	43100	6
9132	7	12058	5	40219	43	43150	57
9335	27	44353	2	40254	27	44408	13
9873	15	12094	10	40490	55	43267	9
10019	47	12114	20	40512	1	43280	31
10020	25	12138	8	40618	12	43368	2
10337	84	12153	1	40671	34	43422	93
10494	85	12163	72	40800	30	43452	24
10653	33	27274	44	41767	15	43484	3
10669	2	29512	22	41994	18	43510	50
11337	1	30193	22	42067	1	43580	2
11316	35	30205	13	42068	4	43593	33
11264	57	30219	75	42091	66	43633	12
11349	24	33092	2	42094	22	43646	33
11373	65	34465	7	42129	20	43849	61
44329	49	35018	2	44395	48	43889	46
11387	18	35121	34	40414	1	43932	52
11421	45	35433	4	42145	4	43959	17
11433	35	35663	1	42152	23	43990	57
11469	9	36083	41	42169	17	44049	42
11525	3	36456	41	42218	3	44051	2
11536	40	36756	76	42241	6	44052	44
11537	37	37857	7	42308	47	44113	47
11540	23	38753	32	42320	7	44151	34
11598	63	39035	22	42478	20	44173	17
11615	2	47036	19	42575	36	44182	58
11631	17	39169	69	42636	1	44203	28
11651	15	39200	76	42782	9	44250	48
11655	48	44377	39	42767	23	45424	3

Miről a felek oly hozzáadással értesítettek, miszerint f. év szept. 24-ig a feles összegek felvétele végett jelentkeznek, mert ellenkező esetben azok mint olvultak, a vár. ipariskola céljaira fognak fordittatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1890. szeptember 3-án.

Sarlot Domokos, főkapitány.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a bér- és színház épület I. emeletén az északkeleti sarokban levő 3-ik sz. jelenleg Mayer Gyula által bérben birt, ugy a bér- és színház-épület északi oldalán a II. emeleten levő jelenleg Ruzsics Károly által bérben birt lakásnak 1890. évi november 1-től bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár az I. emeleti lakásra nézve egy évre 400 frt. a II. emeleti lakásra nézve pedig egy évre 250 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1890. évi szeptemb. hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Kádas Kálmán, aljegyző.

Hirdetmény.

Koncek Ambrus és Tauchmann Ignác helybeli lakosok a kertész-utca 7. sz. a. gőzmalom létesítésére telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t. cz. 27. §-a értelmében ezen kérelem tekintetében f. hó 15-én d. e. II. órára helyszíni tárgyalás kitűztetik, melyre az érdekelt szomszédok ezuton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a felállítani szán-